

RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA MUHIMLILIK TUSHUNCHASI VA UNI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH

Xasanova Nasiba Tolliboy qizi
Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti

Annotatsiya. Mazkur maqolada raqamli iqtisodiyot sharoitida muhimlilik tushunchasining mazmun-mohiyati va uni xalqaro amaliyotdan kelib chiqqan holda mamlakatimiz buxgalteriya hisobi va audit tizimida qo'llash bo'yicha taklif va tavsiyalar berib o'tilgan.

Kalit so'zlar: jiddiylik (muhimlilik), maxsus muhimlilik, umumiy muhimlilik, samaradorlik muhimliliği, ishslashning o'ziga xos muhimligi, auditorlik dalillari

КОНЦЕПЦИЯ СУЩЕСТВЕННОСТИ В ЦИФРОВОЙ ЭКОНОМИКЕ И ЕЕ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ НА ОСНОВЕ МЕЖДУНАРОДНЫХ СТАНДАРТОВ

Хасанова Насиба Толлибой кизи
Ташкентский государственный экономический университет

Аннотация. В данной статье изложена суть понятия существенности в условиях цифровой экономики. Исходя из международной практики разработаны предложения и рекомендации по её применению в системе бухгалтерского учета и аудита нашей страны

Ключевые слова: существенность, особая существенность, общая существенность, существенность для результатов деятельности, существенность для результатов деятельности, аудиторские доказательства.

THE CONCEPT OF MATERIALITY IN THE DIGITAL ECONOMY AND ITS IMPROVEMENT IN RELIANCE UPON THE INTERNATIONAL STANDARDS

Khasanova Nasiba Tolliboy kizi
Tashkent State University of Economics

Abstract. This article outlines the essence of the concept of materiality in the digital economy. Based on international practice, proposals and recommendations for its application in the accounting and auditing system of our country have been developed.

Keywords: materiality (importance), special materiality, general materiality, performance materiality, performance-specific materiality, audit evidence.

Kirish.

Muhimlik tushunchasi butun audit jarayoni uchun asos bo'lib, auditor tomonidan quyidagi jarayonlarda qo'llaniladi:

xavflarni baholash tartib-taomillarining tabiat, muddatlari va hajmini belgilashda;
jiddiy noto'g'ri ma'lumotlar xavfini aniqlash va baholashda;
yetarli darajada tegishli auditorlik dalillarini to'plash uchun audit protseduralarining tabiat, muddati va hajmini aniqlashda;

aniqlangan noto'g'ri ma'lumotlarning auditga va agar mavjud bo'lsa, tuzatilmagan noto'g'ri ma'lumotlarning moliyaviy hisobotga ta'sirini baholashda;

moliyaviy hisobot bo'yicha auditorlik xulosasida fikrni shakllantirishda

320-sonli "Auditorni rejalashtirish va o'tkazishda muhimlik"²⁶ ISA muhimlikni tushuntiradi: noto'g'ri ma'lumotlar, shu jumladan kamchiliklar, agar ular alohida yoki umumiy holda foydalanuvchilarning iqtisodiy qarorlariga ta'sir qilishi mumkin bo'lsa, muhim hisoblanadi. moliyaviy hisobotlar.

Muhimlik nafaqat moliyaviy hisobotdagi summalarga, balki miqdoriy bo'lмаган ошкораларга ham tegishli.

Masalan, moliyaviy hisobotning muhim sohasi uchun buxgalteriya siyosatining oshkor etilmasligi yoki etarli darajada oshkor qilinmasligi moliyaviy hisobotdan foydalanuvchining iqtisodiy qaroriga ta'sir qilishi mumkin.

Moddiylik mutlaq tushuncha emas, balki nisbiy tushunchadir. Berilgan kattalikdagi noto'g'ri ma'lumot kichik kompaniya uchun muhim bo'lishi mumkin, bir xil miqdordagi xato esa katta kompaniya uchun ahamiyatsiz bo'lishi mumkin.

Misol uchun, shubhali qarzdorlar uchun zaxira yaratmaslik sababli bir so'mlik tuzatilmagan noto'g'ri xatolik o'n so'm aylanmaga ega va bir so'mlik sof foydaga ega bo'lgan kompaniyaning moliyaviy hisobotlarida jiddiy noto'g'ri ko'rsatilishiga olib keladi. Biroq, bir xil tuzatilmagan noto'g'ri ma'lumotlar aylanmasi ming so'm bo'lgan va foydasi besh yuz so'm bo'lgan kompaniyaning moliyaviy hisoboti uchun ahamiyatlbo'lmaydi.

Adabiyotlar sharhi.

Jiddiylik (muhimlik) – ahamiyatsiz hisoblangan, ya'ni foydalanuvchilarni xato fikrda bo'lishiga yo'l qo'ymaydigan, moliyaviy hisobvaraqlarda qayd etilishi mumkin bo'lgan noto'g'ri summaning eng ko'p miqdoridir (Ilhamov va boshqalar, 2011).

Muhim bo'lмаган (kichik) xatoliklarniig auditor tomonidan tekshirilmasligiga sabab:

- bu xatoliklar juda kichik va inoliyaviy hisobot m a'lumotlaridan foydalanuvchilar qaroriga har qanday vaziyatda ham jiddiy ta'sir etmaydi;
- kichik xatoliklarning sababini aniqlash va to'g'rilash uchun ko'p vaqt va mablag' talab etiladi;

- bu xatolaraing sababini aniqlsh va to'g'riJash uchun sarflangan vaqt natijasida mohyaviy hisobotlarni topshirish muddatlari o'tib ketishi mumkin (Ahmedjanov va Yakubov 2010).

Auditda jiddiylik, tavakkalchilik, biznes tavakkalchiligi va nazorat tavakkalchiliga baxo berish. Ichki xo'jalik nazorat tizimi bilan tanishish va nazorat tavakkalchiliga baho berish (Sanayev va Narziyev 2001).

Muhimlik darajasi moliyaviy hisobotlarni qanchalik o'tkazib yuborish mumkinligi haqida ko'rsatma beradi (Manson va Zaman 2001).

Boshqacha qilib aytganda, muhimlik darajasi auditorlar tomonidan moliyaviy hisobotlardan foydalanuvchilarga taqdim etilgan ishonch darajasini aks ettiradi (Cox va boshqalar 2013).

Binobarin, muhimlik to'g'ridan-to'g'ri audit o'tkazish va keyingi fikrga bog'liq bo'lsa-da, muhimlik haqidagi ma'lumotlarning etishmasligi foydalanuvchilar (investorlar) va tartibga soluvchilarning auditorlarning muhimlikni qo'llashiga juda shubha bilan qarashlariga sabab bo'ldi (Tuttle va boshqalar, 2002).

Tadqiqot metodologiyasi.

Tadqiqotda induksiya, deduksiya, tizimli va qiyosiy tahlil, guruhash, eksperiment, adaptiv usullar, integratsion yondashuvlar, aktivlar qadrsizlanish hisobi va usullarini takomillashtirish masalalari bo'yicha xalqaro tajribalar tahlili va aprobatsiyasidan foydalanildi.

²⁶ 320-sonli AXS Auditni rejalashtirish va o'tkazishda muhimlik

Tahlil va natijalar muhokamasi.

Auditor summaning muhimligini baholashda quyidagi illyutiv omillarni hisobga olishi mumkin:

- (i) noto'g'ri ma'lumotlarning tendentsiyalarga, ayniqsa rentabellik tendentsiyalariga potentsial ta'siri;
- (ii) zararni foydaga yoki aksincha o'zgartiruvchi noto'g'ri ma'lumot (masalan, shubhali savdo debitorlik qarzlari bo'yicha zaxirani hisobga olish soliqni zararga aylantirishdan oldin marjinal foyda keltirishi mumkin);
- (iii) noto'g'ri ma'lumotlarning korxonaning qarz kovenantlariga (masalan, joriy koeffitsient), boshqa shartnomalariga va me'yoriy qoidalarga rioya qilishiga mumkin bo'lgan ta'siri;
- (iv) qonun yoki tartibga soluvchi hisobot talablarining mavjudligi (masalan, MSMED qonuni, 2006 yilda qamrab olingan tomonlarga to'lanadigan foizlar va ularni oshkor qilish);
- (v) asosiy boshqaruv xodimlarining o'zgaruvchan maoshi yoki kompensatsiyasiga ta'sir qiluvchi noto'g'ri ma'lumot (masalan, maqsadli aylanma yoki soliqdan oldindi sof foyda bo'yicha talablarni qondirish orqali);
- (vi) noto'g'ri ma'lumot bilan bog'liq holatlarning sezgirligi (masalan, noto'g'ri ma'lumotlar firibgarlik yoki mumkin bo'lgan noqonuniy xatti-harakatlar bilan bog'liqligini ko'rib chiqing);
- (vii) moliyaviy hisobotning noto'g'ri ko'rsatilgan moddasining ahamiyati;
- (viii) noto'g'ri ma'lumotlarga nisbatan rahbariyatning motivatsiyasi, masalan:
  - (a) daromadlarni "boshqarish" uchun qasddan noto'g'ri ma'lumotlar;
  - (b) buxgalteriya hisobini ishlab chiqish va to'plashda rahbariyat tomonidan mumkin bo'lgan noto'g'ri ko'rsatkichlar;

Muhimlikni hisoblash shunchaki firma ko'rsatmalariga yoki asosiy qoidaga amal qilish emas. Masalan, auditorlik guruhi muhimlikni istisno moddalarni hisobga olmaganda soliqqa tortilgunga qadar tuzatilgan foydaning 5% sifatida hisoblaydi. Garchi firma auditorlik guruhining tanlovini cheklovchi muhimlik bo'yicha ko'rsatmalarga ega bo'lishi mumkin bo'lsada, muhimlikni tanlash hali ham jiddiy professional mulohazani talab qiladi.

Misol uchun, qanday qilib topshiriq guruhi 5% to'g'ri va sof daromad to'g'ri asos ekanligiga qaror qildi?

Umumiyyatli muhimlikni aniqlashda:

- Auditor korxona bilan bog'liq bo'lgan va noto'g'ri ma'lumotlarning hajmi va tabiaty yoki ikkalasining kombinatsiyasi ta'sir ko'rsatadigan holatlarni hisobga olgan holda xulosalar chiqaradi;
- Moliyaviy hisobot foydalanuvchilari uchun muhim bo'lgan masalalar bo'yicha qarorlar har bir foydalanuvchi (masalan, bank, obligatsiya egasi yoki aktsiyador) emas, balki guruhi sifatida foydalanuvchilarning umumiyyatli moliyaviy ma'lumotlarga bo'lgan ehtiyojlarini hisobga olishga asoslanadi.

Quyida keltirilgan jadvalda amliyotda ko'p uchraydigan muhummlilik keltirib o'tilgan (1-rasm).

Umumiyyatli muhimlik. Umumiyyatli audit strategiyasini ishlab chiqishda auditor butun moliyaviy hisobotning muhimligini aniqlaydi. Bu chegara bo'lib, undan yuqori bo'lsa, moliyaviy hisobot jiddiy noto'g'ri ko'rsatilishi mumkin. Bu "butun moliyaviy hisobot uchun muhimlik" yoki oddiygina umumiyyatli muhimlik deb ataladi.

Samaradorlik muhimlik. Mazkur muhimlik umumiyyatli muhimlikdan kamroq miqdorda belgilanadi va umumiyyatli moliyaviy hisobot uchun tuzatilmagan va aniqlanmagan noto'g'ri ma'lumotlarning muhim bo'lishi xavfini kamaytirish uchun "xavfsizlik buferi" vazifasini bajaradi. Faoliyatning muhimligi auditorga muayyan risklarni baholashga (umumiyyatli muhimlikni o'zgartirmasdan) javob berishga va tuzatilmagan noto'g'ri

ma'lumotlar yig'indisi umumiyligi muhimlikdan oshib ketish ehtimolini tegishli darajada past darajaga tushirishga imkon beradi.

1-rasm. Muhimlilik turlari²⁷

Maxsus muhimlilik. Muayyan muhimlik operatsiyalar sinflari, hisob qoldiqlari yoki oshkor qilish uchun belgilanadi, bunda umumiyligi ahamiyatlilikdan kamroq miqdorda noto'g'ri ma'lumotlar foydalanuvchilarning moliyaviy hisobotlar asosida qabul qilingan iqtisodiy qarorlariga ta'sir qilishi mumkin. (Masalan; potentsial investorlar daromadga qiziqishi mumkin)

Ishlashning o'ziga xos muhimlilik. Faoliyatning o'ziga xos ahamiyatliligi ko'rsatkichlarning muhimligi bilan bir xil tushunchadir, bundan tashqari u umumiyligi bilan emas, balki muayyan muhimlik bilan bog'liq holda belgilanadi.

Umumiyligi muhimlik, moliyaviy hisobotda tuzatilmagan taqdirda moliyaviy hisobotdan foydalanuvchi tomonidan qabul qilingan iqtisodiy qarorlarga ta'sir ko'rsatmaydigan noto'g'ri ma'lumotlarning maksimal miqdori to'g'risidagi auditorning professional fikriga asoslanadi. Agar tuzatilmagan noto'g'ri ma'lumotlarning miqdori alohida yoki jami audit uchun belgilangan umumiyligi muhimlikdan yuqori bo'lsa, bu moliyaviy hisobotda jiddiy noto'g'ri ko'rsatilganligini anglatadi.

Umumiyligi muhimlik miqdori auditning yakuniyligi muvaffaqiyati yoki muvaffaqiyatsizligi baholanadigan omillardan biridir.

Umumiyligi muhimlikni aniqlashning uchta bosqichi mavjud:

- i. Tegishli me'zonni tanlash;
- ii. Tanlangan me'zon uchun tegishli moliyaviy ma'lumotlarni aniqlash;
- iii. Tanlangan me'zonga qo'llanilishi kerak bo'lgan foizni aniqlash;

Umumiyligi ahamiyatlilik guruh sifatida turli foydalanuvchilarning umumiyligi moliyaviy ma'lumotlarga bo'lgan ehtiyojlariga asoslanadi va shuning uchun ehtiyojlar har xil bo'lishi mumkin bo'lgan aniq individual foydalanuvchilarga noto'g'ri ma'lumotlarning mumkin bo'lgan ta'siri hisobga olinmaydi.

Muhimlikni aniqlash uchun eng mos me'zonni tanlashda auditor o'z mijoziga xos bo'lgan moliyaviy hisobot foydalanuvchilari haqida tushuncha hosil qilishi kerak. Odatda qo'llaniladigan ba'zi me'zonlarga quyidagilar kiradi: daromadlar, soliqlarni to'lashdan oldingi

²⁷ Muallif tomonidan tizimlashtirilgan

foyda, jami aktivlar yoki xarajatlar. Auditor moliyaviy hisobotdan foydalanuvchilarni nimadan xavotirga solishi mumkinligini tushunib, qaysi me'zonne qo'llash to'g'risida xulosa chiqaradi. Misol uchun, agar korxona o'z kapitali emas, balki faqat qarz hisobidan moliyalashtirilsa, foydalanuvchilar korxona daromadlariga emas, balki aktivlarga va ularga nisbatan talablarga ko'proq e'tibor berishlari mumkin. Auditor tomonidan tegishli me'zonne tanlashga ta'sir qiluvchi omillarning illyustrativ ro'yxati quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- moliyaviy hisobotning elementlari (aktivlar, majburiyatlar, kapital, daromadlar, xarajatlar);
- foydalanuvchilar e'tiborini qaratadigan narsalar bormi (masalan, foydalanuvchilar EBITDAga e'tibor qaratishlari mumkin);
- korxona va sanoatning tabiati (masalan, chakana savdo sektori yoki ko'chmas mulk bilan shug'ullanuvchi kompaniya);
- korxonaning mulkchilik tuzilmasi va uni moliyalashtirish usuli (masalan, agar korxona asosan moliyaviy natijalar bilan bog'liq bo'lgan aktsiyadorlar tomonidan moliyalashtirilsa, soliq to'lashdan oldingi sof foyda tegishli me'zon bo'lishi mumkin);
- me'zonning nisbiy o'zgaruvchanligi (masalan, soliqqa tortishdan oldingi foyda yildan-yilga sezilarli darajada o'zgarib turadimi?).

Moliyaviy hisobotdan foydalanuvchilarga quyidagilar kiradi: investorlar, kreditorlar, etkazib beruvchilar, xodimlar, mijozlar, davlat muassasalari, umuman olganda. Biroq, har bir holatda, moliyaviy hisobot va uning ma'lumotlariga qiziqqan foydalanuvchilar har xil.

Moliyaviy hisobotlarning ayrim foydalanuvchilari va ularning ehtiyojlari bo'yicha muhimlik quyidagi jadvalda tasvirlangan

1-jadval

Foydalanuvchilar ehtiyojiga ko'ra muhimlikni turkumlanishi²⁸

Foydalanuvchi	Foydalanuvchining ehtiyoji
Aksiyadorlar/ investorlar	<ul style="list-style-type: none"> • Daromadlilik (investitsiyalarning daromadliligi, dividend to'lash qobiliyati)
Startapdagi potentsial investorlar	<ul style="list-style-type: none"> • Daromad • Aktivlar (masalan, patentlar)
Banklar kabi kreditorlar	<ul style="list-style-type: none"> • Jami aktivlar (qarzlardan himoyalanish) • Daromadlilik (foizlarga xizmat qilish qobiliyati)
Soliq organlari	<ul style="list-style-type: none"> • Rentabellik (daromad solig'ini yig'ish) • Daromad (GST yig'imlari)

Moliyaviy ma'lumotlarni aniqlash ko'rindanidan darajada oddiy emas. Audit qilinadigan moliyaviy hisobotlarni tayyorlashdan oldin, masalan, rejalashtirish yil oxirigacha amalga oshirilganda, muhimlikni hisobga olish kerak bo'lishi mumkin. Boshqa hollarda, rejalashtirish tekshirilishi kerak bo'lgan moliyaviy hisobot loyihasi taqdim etilgandan so'ng amalga oshiriladi, ammo bu hisobotlar jiddiy o'zgartirishlarni talab qilishi aniq bo'lishi mumkin. Bunday vaziyatlarda muhimlik yakuniy moliyaviy hisobotdagi summalarni ogilona kutishga asoslanadi. Bu summalarni oraliq boshqaruv hisobotlaridan yoki oraliq moliyaviy hisobotlardan (masalan, to'qqiz oylik moliyaviy natijalar) yoki bir yoki bir nechta oldingi yillik davrlarning moliyaviy hisobotlaridan, agar ular korxona sharoitidagi katta o'zgarishlarga qarab

²⁸ Muallif tomonidan tizimlashtirilgan

tuzatilgan bo'lsa, ekstrapolyatsiya qilish yo'li bilan olinishi mumkin, masalan, muhim birlashish.

Xulosa va takliflar

Yuqoridagilardan kelib chiqqan holda quyidagi xulosalarga kelinadi ya'ni aktivlarni qadrsizlangan deb topilishi uchun quyidagi talablar bajarilgan bo'lishi kerak ya'ni:

- aktivlar, agar ularning qoplanadigan qiymati(bozor bahosi) balans qiymatidan past bo'lsa, aktivlar qadrsizlangan deb topiladi.

• aktivlarning qarsizlanishi bo'yicha vaqtি-vaqtি bilan qadrsizlanishga test o'tkazish lozim bo'ladi. Aktivlarning qadrsizlanishi moliyaviy natijalar to'g'risidagi hisobotda salbiy ta'sir ko'rsatib, ushbu salbiy ta'sir qadrsizlanish bo'yicha xarajatlar hisobotda xarajat sifatida olib boriladi bu esa o'z navbatida foydani kamaytirishiga sabab bo'ladi. Ba'zi turdag'i aktivlarni xususan gudvilni vaqtি-vaqtি bilan qadrsizlanish bo'yicha testdan o'tkazish lozim bo'ladi chunki ushbu turdag'i aktivlarning adolatl'i qiymati(bozor bahosi) va aktivlarning balans qiymati o'rtaida farq yuzaga kelish ehtimoli yuqori bo'ladi.

- aktivlarning qadrsizlanishini ko'rsatuvchi tashqi va ichki omillarni ko'rib chiqish kerak.

• aktivlarning qadrsizlanishi har bir aktiv uchun aniqlash maqsadga muvofiq bo'ladi, agar aktivning qadrsizlanishini aktivning o'zi bo'yicha hisoblashning iloji bo'lmasa u holda ushbu aktiv pul oqimlarni hosil qiluvchi birlik(cash generating unit)tarkibida hisobga olinib, mazkur birlik uchun qadrsizlanish xarajatlari tarkibiga kiritilishi lozim bo'ladi.

Yuqorida qayd etilgan talablardan kelib chiqqan holda aktivlar qadrsizlanishini yuzaga keltiruvchi va ularga ta'sir qiluvchi bir qancha omillar mavjud bo'lib, ilmiy ishimizda biz ularni ikki turga ya'ni ichki va tashqi omillarga ajratib ko'rib chiqdik.

Aktivlar qadrsizlanishiga ta'sir etuvchi ichki omillar deb bu korxona ichida uning faoliyati va aktivlari harakati bilan bog'liq bo'lgan aktivlar qadsrsizlanishini yuzaga keltiruvchi yoki unga ta'sir qiluvchi omillarga aytiladi.

Qadrsizlanishga ta'sir etuvchi ichki omillar quyidagi omillar kiradi:

1. Aktivning eskirishi yoki jismoniy shikastlanishi, uning foydali salohiyatini pasayishi omili.

2. Aktivlardan foydalanishdan keladigan iqtisodiy nafning kamayishi omili.

3. Hisobot davrida yuz bergen yoki yaqin kelajakda kutilayotgan aktivni ishlatish darajasida yoki uslubida uzoq muddatli jiddiy o'zgarishlar omili.

4. Noma'lum muddatga mulk obyektini yaratishni to'xtatib turish to'g'risida qarorni qabul qilish.

5. Aktivni ishlatishning iqtisodiy natijalarining sezilarli darajada yomonlashishi yoki aktivdan foydalanishning iqtisodiy natijalari kutilganidan ko'ra yomonlashishini ko'rsatuvchi ma'lumotlarning paydo bo'lishi

6. Korxonaning aktivni ishlatish yoki saqlash uchun xarajatlari dastlab rejalshtirilganidan keskin oshishi.

Aktivlar qadrsizlanishiga ta'sir etuvchi tashqi omillar deb bu korxona va uning faoliyati bilan bog'liq bo'lмаган, hukumat, qonunchilik nuqtayi nazaridan va shunga o'xshash tashqi omillar natijasida aktivlar qadrsizlanishini yuzaga keltiruvchi va unga ta'sir qiluvchi omillarga aytiladi.

1. Aktivning bozor bahosini uning balans qiymatidan pasayib ketishi.

2. Iqtisodiy, yuridik, texnologik sharoitlarining o'zgarishi korxonaning faoliyatiga salbiy ta'sir ko'rsatishi.

3. Aktivdan foydalanish qadr-qimmatini belgilovchi diskont stavkalariga, ta'sir etuvch bozor foiz stavkalarini oshishi va aktivlarning sotish qiymatining pasayishi.

4. Hisobot yilida sodir bo'lgan yoki yaqin kelajakda sodir bo'ladigan va korxona faoliyatiga salbiy ta'sir ko'rsatadigan (ta'sir qiladigan) qonunchilik, tashqi va ichki siyosat, iqtisodiyot, texnologiyalardagi muhim o'zgarishlar.

5. Aktiv tomonidan taqdim etiladigan mahsulotlar, ishlar, xizmatlarga talabning yo'qligi yoki sezilarli kamayishi.

Adabiyotlar/ Literatura/Reference:

Axmedjnov.K., Yakubov.I., Audit asoslari. Darslik – T.: IQTISOD-MOLIYA nashriyoti, 2010.

Cox, Raymond A. K., Donker, H., & Dayanandan, H. (2013). *Materiality Disclosure and Litigation Risks: A Canadian Perspective*. International Journal of Disclosure and Governance, 11(3), 284-298

Manson S., Zaman M.. Auditor Communication in an Evolving Environment: Going Beyond Sas 600 Auditors' Reports on Financial Statements. British Accounting Review, Vol. 33, pp. 113-136, 2001;

Sanayev.N., Narziyev.R., Audit. Darslik – T.: Sharq nashriyoti, 2001

Tulaxodjyeva. M., Ilhamov.Sh., Axmedjanov.K., Fayziyev.Sh., Xodjayeva.M., Tulaev.M., Audit. Darslik. – T.: Iqtisodiyot nashriyoti, 2011..

Tuttle B., Coller M., Plumlee D. *The Effect of Misstatements of Varying Magnitude on the Decisions of Financial Statement Users: An Experimental Investigation of Materiality Thresholds*. Researchgate.net/publication/228307601_The_Effect_of_Misstatements_of_Varying_Magnitude_on_the_Decisions_of_Financial_Statement_Users_An_Experimental_Investigation_of_Materiality_Thresholds